

בהוצאות להורג מחטאים את המזרקים המשמשים להוצאה להורג לפני השימוש?

האם מחטאים את המזרקים המשמשים להוצאה להורג לפני השימוש? אורי

להם את הורו בחומר חיטוי שנקרא אלכוהול. שלא יחטפו זיהום.

התירוץ הרגיל לחיטוי הוא שקיימת אפשרות שהוצאה להורג תבטל. מפורסם המקרה של ג'יימס אוטרי, ששכב שעה ארוכה עם עירויים בשתי זרועותיו וחיכה לאיש הנחמד שיוסיף את הרעל, כש פתאום הגיעה הודעה דרופה: גור דינו נדחה והחיטוי הציל אותו מזהום לא הוגן.

שישה חודשים מאוחר יותר הוציאו אותו להורג כרת וכדין, אבל העיקרון הוא החשוב: המדינה מספקת אישור מיוחד לה' רוג מהחוקים ולהרוג משהו באופן מאוד מסוים. לא להרביק אותו במחלה. לא לה' רעיב אותו או לתת לו להתאכזר. ואם דקה לפני הוצאה להורג הוא חוטף התקף לב, המדינה תרוץ לצלצל לאמבולנס, כי אף אחד לא אמר שמוותר להרוג אותו בהזנחה. דווקא כאן - בגלל המצב החריג - החוק מפקיד במיוחד על קדושת החיים.

ולמה הרשמיות הזאת? כי להרוג זה לא

אורי היקר,

הבה נדייק. בחיטוי (הקרוי גם "דיסאינפקציה") משתמשים בכימיקלים כדי לחסל את היצורים הקטנים שגורמים מחלות. מזרקים עוברים תהליך קיצוני יותר שנקרא "עיקור" (או "סטריליזציה") שתכליתו לרצוח, לרוב בחום או קרינה, את כל צורות החיים - בין אם הן גורמות למחלות ובין אם לאו. פעם היו מעקרים מזרקים בין שימוש לשימוש, אך ברוב העולם הפסיקו עם הנוהג הזה לחלוטין. אנו חיים בתרבות של ייצור המוני ושימוש חד פעמי. המ' זרק מגיע מעוקר מהמפעל. משתמשים בו פעם אחת בלבד ומשליכים אותו לפח מיוחד.

או התשובה היא לא. לא מחטאים את המזרקים, המחטים והעירויים המשמשים בהוצאות להורג. הם עוברים עיקור בבית החרושת. הנידונים עצמם, לעומת זאת, מגיעים מכית חרושת אחר לגמרי, ולכן לפני שמחיריים את המחט משפשים

← **ולמה הרשמיות הזאת? להרוג זה לא סיפור פשוט. טבועה בנו התנגדות טבעית ומוכנת לנטיית חיי אדם. בכמה מקומות נהוגות מוכנות הוצאה להורג שבהן שני אנ' שים להוצים על כפתורי הפעלה בו זמנית - אחד גורם לשחרור חומרי ההרדמה והרעל והאחר משחרר תמיסת מלח תמימה, ואיש לא יודע מי עשה מה. בהוצאה להורג בכיתת יורים, שיטה שמבוססת על חלוקת האשמה עד שהיא מתפוררת ללא כלום, טוענים את אחד הרובים בכדור סרק מסיבה רומה.**

ואתה יודע מה הכי עוזר לאנשים לעשות דברים קשים כאלה? ציוד לפקודות והוראות. אנו יצורים צייתנים. קל לנו יותר להתאכזר כשיש נוהל ברור מול העיניים. כך פועלים בתי כלא. כך פועלים צבאות. כך פועלים פקדי עירייה. נוהל תקין גורם לך להרגיש שהצדק, או לפחות ההכרח, נמצאים בצדך. לפחות מבחינה מוסרית, קל יותר להיות בכשה מאשר חייט טרף.

שאלות לבלדד השוחי: askbildad@callist.co.il

למה אין דעה פוליטית נכונה?

ולמה כדי להבין זה את זה צריך לוותר על ההיגיון

← מפנה לתייג באופן לא מחמיא את האנשים שרעיתם הפוליטית שונה משלך. זו מסקנה מובנת מאליה שהם אינם חושבים כלל, או לפחות אינם חושבים מספיק. לכן גם לא מפתיע הדר התקשורת שמקבלים מחקרים על מנת המשכל של המחזיי קים בתפיסות עולם כאלה או אחרות, או על קשרים בין לקויות רגשיות לעמדות ואמונות. כל צד מנסה למצוא את המידע המדעי שינחם אותו ויעליב את מי שלא מסכים איתו, שיוכיח שהוא שקול והגיוני ושולטו עבר ללהטו הרגשי. האם גם אתם מושוכנעים שרעיתכם נשענת על שכלתנות צלולה ושהאחרים מערעבים בן עוברות לתחושת בטן?

המוסר שאיתו גדלים מורכב מתמהיל משתנה של שישה רכיבים: הוגנות, חירות, נאמנות, סמכות, קדושה וחמלה. כל אחד מהם תקף במצבים מסוימים ועד גבול מסוים, והצרות מתחילות כשדברים באחד מוחלטת

האם אתם בטוחים שנאמת קיימת הפרדה בין השכל והבטן? העובדות והר' גשות? ואולי הסיבה לעומקם של השי' סעים, ולכך שבויכוח הפוליטי עוד לא נמצא מנצח, היא שהיגיון פוליטי כלל אינו קשור כעובדות, אלא כרובד אחר ועמוק יותר? תפיסותינו את הסכסוך האזרחי ואת ההיכוך בין דתיים וחופשיים, עמדותינו בשאלות של תורה וכלכלה, כולן כאילו מעוצבות בכור היתוך קר

ההיגיון, אך למעשה הן תולדה של רגש סובייקטיבי: המוסר.

הסברה הזאת, המורכבת ומבוססת יותר מהמחשבה שיריבך פשוט איבד את הצפון, מפורטת בספרו החדש והמפתיע של הפסיכולוג החברתי ג'נתן היידט, "The Righteous Mind" (בתרגום חופשי: "המוח הצדקני"), שכותרת המשנה שלו היא "Why Good People Are Divided" By Politics and Religion, מדוע אנ' שים טובים נחלקים ברעותיהם ודתותיהם. הספר נכנס למקום השישי ברשימת רביי המכר של "הניו יורק טיימס" כבר בשבוע הראשון לפרסומו.

היידט מרגיש בספר שכולנו מונעים בידי מערכות ערכים מסוריות, אקסיומות עמוקות של נכון ולא נכון, שעליהן אנחנו מנסים אחר כך להלביש הסברים שכלי-תניים. ניסיון שהוא מאוחר ושהצלחתו תמיד תהיה חלקית.

כל אחד מאיתנו הוא רוכב שכלתני קטן שנוהג בפיל של רגש ורעות קרומות, ולא באמת יכול לערוב לגבי מי מוביל את מי. והמוסר הפנימי שלנו, פיל ערכים שמכתיב את מסלול ההיגיון, הוא בעצמו פחות תולדה של בחירתנו שלנו ויותר בחירתם של אלה שבתורנו בנו - האנשים והמקורות שמקפפים אותנו, ואלה שהקיפו אותנו כשגדלנו.

ומה טיבו של המוסר הפנימי הזה, המשתנה מאדם לאדם? ממה הוא מורכב? כפי שטעמי המזונות מבוססים על תמהיל משתנה של כמה מרכיבים כביסיים, כך גם המוסר מורכב ממיניונים ספורים שהם אפשר לבשל המון תבי

שילי דעה. מערכות הערכים והרעות הפוליטיות, לדוגמה, יושבות על בסיס שמורכב מתמהיל של שישה יסודות: הוגנות, חירות, נאמנות, סמכות, קדושה וחמלה. וכמו שיש מי שמעדיף מתוק ומי שמעדיף חריף, כך גם העמדות הפוליטיות הן עניין של טעם.

היידט מאבחן בהפשטה שהי שמאל הפוליטי מבוסס על העדפת ערכי החמלה, החירות וההוגנות. בסיסו של הימין הפוליטי הוא בערכים של נאמנות, סמכות וקדושה. הדגילה בחופש משותפת לשני הצדדים, אבל יתר המפה המוסרית מברלת אותם. החמלה והנאמ' נות - כל אחד מהם תקף לפעמים, ותקף עד מידה מסוימת. אבל כאשר הם סר' תרים זה את זה, שני הפילים הרגשניים ינסו למשוך את העגלה לכיוונים הפוכים. וזה יכול להסביר את חוסר התקשורת בין קצוות פוליטיים.

המלצתו של היידט לשמאל הליברלי שעמו הוא נמנה היא לנסות להתחבר גם לרכיבי מוסר שהזנחנו על ידו, ולהכיר בכך שרבות מוחלטת לעולם אינה טובה. אבל הערך המוסף שהוא חותר אליו הוא החלפת שיח החירשים ה'רציונלי' בין פלגים פוליטיים בשיח האמיתי, המר' סריירגשי, והמודע למניעים העמוקים שמאחורי הרעות. האתר שהקים לשם כך (therighteousmind.com) מנסה ליצור הידרבות כזאת. אולי לראשונה יש פה פתח להבנה.

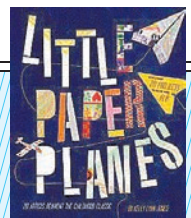
מח' רפאלי הוא ראש מרכז שניא לחקר האינטרנט באוניברסיטת חיפה sheifaz.rafaeli.net

בלוג: מה חושבים ב-Wired?
מגזין התרבות הדיגיטלי האהוב "Wired" חובק בלוג חדש, שמסתתן כבר כעת בזירת דעות ורעיונות לוחט ויעד חובה בסיבוב היומי שלכם, בזכות פוסטים שנושאים כותרות כמו "שיעור ביצירתיות מצ'ילס דיקנס וסטיב ג'ובס" וגולריות כותבים מגוונת שכוללת בין השאר את ג'יימס רנדי, כריס עבדול ג'באר ופיליפ סטארק.
<http://is.gd/e9J2fN>

לבית: להפוך ללימונדה
וואו. סיכוי לא רע שזה אגודשי המטבח המושלם והנחוץ ביותר שאי פעם הופיע בטור הזה. וכשאני אומר נחוץ זה לא בסרקזם, אלא כי זה באמת לא ייאמן שעדיין אין לי אותו. Stem הוא שפרצר קטן שנענץ בלימון שלכם ומציא לו את החיץ בסילונים מדודים ואחידים. כל כך פשוט, כל כך אלגטי, גאוני ומשפר איכות חיים. ועוד ב'5 דולר!
<http://is.gd/PnTIRh>

משחק: מחלקה הראשונה מבית
3 מסוסי ג'יר - אי אפשר איתם ואי אפשר בלעדיהם. 20 מהאמנים החמים ביותר היום, לפחות מנקודת מבטו של מיל' הספר החדש והחביב "Little Paper Planes", תרמו את הטיק הייחודי שלהם על מסוסי הנייר. הדגמים בספר מיועדים כולם לגזירה והרכבה עצמית, ומהצצה בחלק מהעבודות זה בהחלט נראה כמו מתנה כפיית לחובבי אווירונאוטיקה, נוסטלגיה או אמנות. 20 דולר.
<http://is.gd/Owp59>

ציילום: להחזיק אצבעות
4 אמנם רק קונספט, אבל בהחלט מספיק חמוד בשביל לרווח עליו. ה-Ubi-Camera הוא רעיון למצלמת אצבע זעירה שבעזרת חישיני מרחק מיוחדים תתעד את מה שהעין שלכם רואה כשאנ' יוצרים מלכן באצבעות הידיים מבריק.
<http://is.gd/sVYfgp>

בישול: פירות בלבד
5 ניגיל סלייטר, מכותבי האוכל המשפיעים בבריטניה, פרסם באחרונה את "Tender" בן שני הכרכים שהוקדש לירקות וזוהי הצלחה עצומה. כעת הוא משגר לעולם את ההמשך, שנושא את השם "Ripe" ומוקדש, איך לא, לפירות. בתפריט: מאות מתכונים, צילומים מרהיבים, כתיבה מצוינת וטיפים לגידול עצמי. 26 דולר באמזון.
<http://is.gd/NXTeK>

לסמארטפון: לראות כדי לדעת

6 Editapp היא אפליקציה חדשה, חצי ניסיונית אבל גם חצי מעניינת, שמבקשת להפוך את זרם החדשות מהגוגל ידר שלכם לחוויה גרפית במהותה. כל הסיפורים בפי'ד מיוצגים באמצעות תמונות בלבד, והקריאה - למי שמתעקש - נעשית מאוחר יותר, באפליקציה חיצונית (אינסטפייר). לחובבי האסתטיקה, חיים.
<http://is.gd/p2TaAl>

אתר: ויקיצויר

7 WikiPaintings הוא מאגר יצירות מקוון שהיה אמור להיות כאן מאז ומעולם, אבל משום מה קדם עור וגידים רק באחרונה. הוא בדיק מה שמצפים ממנו: מוזיאון דיגיטלי רחב ידיים ומקיף, שעושה שימוש בקישורים פנימיים כדי לתת קונטקסט ולהרחיב את מעגלי השיטוט. סופר-נחוץ.
www.wikipaintings.org

